

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 22. januarja 2015*

„Predhodno odločanje — Intelektualna lastnina — Avtorska in sorodne pravice — Direktiva 2001/29/ES — Člen 4 — Pravica distribuiranja — Pravilo o izčrpanju — Pojem ‚predmet‘ — Prenos podobe varovanega dela s papirnatega posterja na slikarsko platno — Zamenjava nosilca — Vpliv na izčrpanje“

V zadevi C-419/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) z odločbo z dne 12. julija 2013, ki je prispela na Sodišče 24. julija 2013, v postopku

Art & Allposters International BV

proti

Stichting Pictoright,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, K. Lenaerts, podpredsednik Sodišča, v funkciji sodnika četrtega senata, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, M. Safjan, sodnik, in A. Prechal, sodnica,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 22. maja 2014,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Art & Allposters International BV T. Cohen Jehoram in P. N. A. M. Claassen, odvetnika,
- za Stichting Pictoright M. van Heezik, A. M. van Aerde in E. J. Hengeveld, odvetniki,
- za francosko vlado D. Colas in F.-X. Bréchet, agenta,
- za vlado Združenega kraljestva V. Kaye, agentka, skupaj z N. Saundersom, barrister,
- za Evropsko komisijo J. Samnadda in F. Wilman, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. septembra 2014

* Jezik postopka: nizozemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 4 Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Art & Allposters International BV (v nadaljevanju: Allposters) in Stichting Pictoright (v nadaljevanju: Pictoright) glede tega, da je družba Allposters morebiti kršila avtorske pravice, ki jih izkorišča organizacija Pictoright, s tem ko je prenesla podobe varovanih del s papirnatega posterja na slikarsko platno in te podobe prodajala na tem novem nosilcu.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

Pogodba SOIL o avtorski pravici

- 3 Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (SOIL) je 20. decembra 1996 v Ženevi sprejela Pogodbo SOIL o avtorski pravici (v nadaljevanju: Pogodba SOIL o avtorski pravici). Ta pogodba je bila v imenu Evropske skupnosti potrjena s Sklepom Sveta 2000/278/ES z dne 16. marca 2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 33, str. 208).
- 4 Člen 1(4) te pogodbe določa, da morajo pogodbenice upoštevati člene od 1 do 21 Konvencije za varstvo književnih in umetniških del, podpisane 9. septembra 1886 v Bernu (Pariški akt z dne 24. julija 1971), v različici po spremembi z dne 28. septembra 1979 (v nadaljevanju: Bernska konvencija).
- 5 Člen 6 Pogodbe SOIL, naslovljen „Pravica do distribuiranja“, določa:
„1. Avtorji književnih in umetniških del uživajo izključno pravico dovoljevati, da izvirnik in primerki njihovih del postanejo dostopni javnosti s prodajo ali drugačnim prenosom lastninske pravice.
2. Nič v tej pogodbi ne vpliva na svobodo pogodbenic, da določijo morebitne pogoje, pod katerimi se šteje, da je po prvi prodaji ali drugačnem prenosu lastninske pravice izvirnika ali primerka dela z dovoljenjem avtorja pravica iz odstavka 1 izčrpana.“

Bernska konvencija

- 6 Člen 12 Bernske konvencije, naslovljen „Pravica priredbe, obdelave ali druge obdelave“, določa:
„Avtorji književnih del ali umetniških del imajo izključno pravico dovoljevati priredbe, obdelave in druge predelave svojih del.“

Pravo Unije

- 7 V uvodnih izjavah 9, 10, 28 in 31 Direktive 2001/29 je navedeno:
„(9) Vsakršno usklajevanje avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. [...]

(10) Če naj avtorji ali izvajalci nadaljujejo z ustvarjalnim in umetniškim delom, morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado [...]

[...]

(28) Avtorsko-pravno varstvo pravic po tej direktivi vključuje izključno pravico nadzora distribuiranja dela, utelešenega v materialnem predmetu. Prva prodaja izvirnika ali primerkov dela s strani imetnika pravice ali z njegovim privoljenjem v Skupnosti izčrpa pravico do nadzora ponovne prodaje tega predmeta v Skupnosti. Ta pravica se ne sme izčrpati za izvirnik ali primerek, ki ga proda zunaj Skupnosti imetnik pravic ali z njegovim privoljenjem. [...]

[...]

(31) Zagotoviti je treba pravično ravnotežje pravic in interesov med različnimi kategorijami imetnikov pravic, pa tudi med različnimi kategorijami imetnikov pravic in uporabnikov varovanih predmetov. Obstoječe izjeme in omejitve pravic, kot jih določajo države članice, je treba ponovno ovrednotiti glede na novo elektronsko okolje. Obstoječe razlike pri izjemah in omejitvah določenih omejenih dejanj imajo neposredne negativne učinke na delovanje notranjega trga avtorske in sorodnih pravic. Takšne razlike lahko kmalu postanejo bolj izrazite z nadaljnjim razvojem čezmejnega izkoriščanja del in čezmejnih dejavnosti. Da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga, je treba takšne izjeme in omejitve opredeliti bolj usklajeno. Stopnja njihovega usklajevanja mora temeljiti na njihovem vplivu na gladko delovanje notranjega trga.“

8 Člen 2 te direktive, naslovljen „Pravica reproduciranja“, določa:

„Države članice predvidijo za spodaj naštetih izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo, neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma:

(a) avtorjem za njihova dela;

[...]“

9 Člen 4 navedene direktive, naslovljen „Pravica distribuiranja“, določa:

„1. Države članice predvidijo za avtorje v zvezi z izvirnikom ali primerki del izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo kakršno koli javno distribuiranje s prodajo ali drugače.

2. Pravica distribuiranja se v Skupnosti ne izčrpa v zvezi z izvirnikom ali primerki dela, razen kadar se prva prodaja ali drug [prvi] prenos lastništva tega predmeta v Skupnosti izvrši s strani imetnika pravic ali z njegovim privoljenjem.“

Nizozemsko pravo

10 Člen 4(1) Direktive 2001/29 je bil v nacionalno pravo prenesen s členoma 1 in 12(1), točka 1, zakona o avtorski pravici (Auteurswet) z dne 23. septembra 1912 (v nadaljevanju: zakon o avtorski pravici).

11 Člen 1 tega zakona določa:

„Avtorska pravica je izključna pravica avtorja književnega, znanstvenega ali umetniškega dela ali njegovih pravnih naslednikov do objave ali reproduciranja tega dela ob spoštovanju omejitev, določenih z zakonom.“

12 Člen 12(1) istega zakona določa:

„Za objavo književnega, znanstvenega ali umetniškega dela se šteje zlasti:

1. objava reprodukcije dela, v celoti ali delu [...]“

13 Člen 12b zakona o avtorski pravici, katerega namen je prenos člena 4(2) Direktive 2001/29 v nacionalno pravo, določa:

„Če primerek nekega književnega, znanstvenega ali umetniškega dela njegov avtor ali avtorjev pravni naslednik ali tretji z avtorjevim dovoljenjem s prenosom lastništva prvič da v promet v eni od držav članic Evropske unije ali v državi pogodbenici Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru [v nadaljevanju: EGP], nadaljnje dajanje v promet tega primerka na drugačen način – z izjemo dajanja v najem ali posojanja – ne pomeni kršitve avtorske pravice.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

14 Pictoright je nizozemska organizacija za kolektivno upravljanje avtorskih pravic, ki skrbi za varstvo interesov imetnikov avtorskih pravic, ki so vanjo vključeni. Na podlagi sporazumov s tujimi organizacijami, ki imajo isti namen, skrbi tudi za varstvo interesov tujih umetnikov in njihovih dedičev na Nizozemskem. Organizacija Pictoright je pooblaščenca za izkoriščanje avtorskih pravic v imenu njihovih imetnikov tako, da dodeljuje licence in sproža postopke v primeru kršitev teh pravic.

15 Družba Allposters na internetu trži posterje in druge vrste reprodukcij del slavnih umetnikov, na katerih obstajajo pravice, ki jih izkorišča organizacija Pictoright. Družba Allposters svojim strankam zlasti ponuja reprodukcije v obliki posterjev, posterjev v okvirju, posterjev na leseni podlagi ali posterjev na platno. Pri izdelavi zadnjega proizvoda se najprej papirnati poster, ki predstavlja izbrano delo, prekrije s slojem iz umetnega materiala (valjano). Nato se podoba s posterja s kemičnim postopkom prenese s papirja na platno. Nazadnje se to platno napne v lesen okvir. Po tem postopku podoba dela izgine s papirnatega nosilca. Družba Allposter ta postopek in njegov rezultat imenuje „prenos na platno“.

16 Organizacija Pictoright je nasprotovala prodaji prenosov na platno, s katerimi so bila dela, varovana z avtorskimi pravicami, reproducirana brez dovoljenja njihovih strank, imetnikov teh avtorskih pravic, in od družbe Allposters zahtevala, naj preneha s to dejavnostjo in ji zagrozila s sodnim postopkom.

17 Organizacija Pictoright je, ker družba Allposters ni ugodila njeni zahtevi, proti njej pri Rechtbank Roermond (sodišče v Roermondu) vložila tožbo, s katero je želela doseči, da bi družba Allposters prenehala – neposredno ali posredno – posegati v avtorske in moralne pravice imetnikov teh pravic.

18 Rechtbank Roermond je to tožbo zavrnilo s sodbo z dne 22. septembra 2010. Organizacija Pictoright je nato zoper to sodbo pri Gerechtshof te 's-Hertogenbosch (sodišče v 's-Hertogenboschu) vložila pritožbo, to pa je s sodbo z dne 3. januarja 2012 navedeno sodbo razveljavilo in v veliki meri ugodilo predlogom organizacije Pictoright.

19 Zadnjenavedeno sodišče je menilo, da prodaja posterja ali platna, na katerem je reproducirano umetniško delo, pomeni objavo v smislu nizozemskega prava. Iz sodbe Hoge Raad der Nederlanden z dne 19. januarja 1979 v zadevi Poortvliet (NJ 1979/412) naj bi bilo namreč razvidno, da gre v smislu člena 12 zakona o avtorski pravici za novo objavo, če se primerki dela, ki ga je imetnik pravice dal v promet, javno razširja v neki drugi obliki, ker ima tisti, ki trži to novo obliko tega primerka, nove možnosti izkoriščanja (v nadaljevanju: sodna praksa Poortvliet). Gerechtshof te 's-Hertogenbosch je po ugotovitvi, da je pri papirnatem posterju, ki se trži z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, prišlo do temeljite spremembe, zaradi katere je imela družba Allposters nove možnosti izkoriščanja, saj ji je ta

sprememba omogočila višje cene in vključitev druge ciljne skupine, menilo, da trženje prenosov na platno pomeni objavo, ki je na podlagi nacionalnega prava prepovedana, in je trditev družbe Allposters, ki se nanaša na izčrpanje pravice distribuiranja, zavrnilo.

- 20 Družba Allposters je pri predložitvenemu sodišču vložila kasacijsko pritožbo. Zlasti izpodbija upoštevnost sodne prakse Poortvliet ter razlago pojmov „izčrpanje“ in „objava“, ki sta po njenem mnenju v Uniji harmonizirana. Družba Allposters meni, da se pri distribuiranju na predmetu fiksiranega dela pravica distribuiranja v smislu člena 4(2) Direktive 2001/29 izčrpa, če ga imetnik avtorske pravice da v prodajo ali se to zgodi z njegovim dovoljenjem. Morebitna naknadna sprememba tega predmeta naj nikakor ne bi vplivala na izčrpanje pravice distribuiranja. Organizacija Pictoright pa meni, da sodna praksa Poortvliet, ker pravica priredbe v pravu Unije na področju avtorske pravice ni harmonizirana, ostaja veljavna oziroma je vsaj v skladu s pravom Unije.
- 21 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali člen 4 Direktive 2001/29 ureja vprašanje, ali lahko imetnik avtorskih pravic uveljavlja pravico distribuiranja v zvezi z reprodukcijo z avtorsko pravico varovanega dela, ki ga je ta imetnik odsvojil ali dobavil v EGS ali je bilo odsvojeno ali dobavljeno z njegovo privolitvijo, če je bila oblika te reprodukcije nato spremenjena in v tej obliki ponovno dana v promet?
2. (a) Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali okoliščina, da je prišlo do spremembe iz prvega vprašanja, vpliva na odgovor na vprašanje, ali se je izčrpanje v smislu člena 4(2) Direktive 2001/29 preprečilo ali prekinilo?
- (b) V primeru, da je odgovor na točko (a) drugega vprašanja pritrdilen, katero merilo je treba uporabiti, da bi se lahko štelo, da gre za spremembo oblike reprodukcije, ki preprečuje ali prekine izčrpanje v smislu člena 4(2) Direktive 2001/29?
- (c) Ali ta merila dopuščajo uporabo v nizozemskem pravu razvitega merila, v skladu s katerim že zgolj zato, ker je preprodajalec reprodukcije preoblikoval in jih v tej obliki razširjal v javnosti, ni mogoče govoriti o izčrpanju (sodba Hoge Raad z dne 19. januarja 1979, Poortvliet, NJ 1979/412)?“

Vprašanji za predhodno odločanje

- 22 Pristojnost Sodišča je v okviru postopka, določenega v členu 267 PDEU, omejena na preizkus le določb prava Unije, ne da bi bilo Sodišče pozvano odločati o skladnosti nacionalnega prava, vključno s sodno prakso držav članic, s pravom Unije (glej v tem smislu sodbi Triveneta Zuccheri in drugi/Komisija, C-347/87, EU:C:1990:129, točka 16, in Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, točka 48).
- 23 V teh okoliščinah je treba vprašanji, ki ju je treba preučiti skupaj, razumeti tako, da predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali se pravilo o izčrpanju pravice distribuiranja iz člena 4(2) Direktive 2001/29 uporabi v položaju, v katerem se je na reprodukciji varovanega dela, potem ko se je tržila v Uniji z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, izvršila sprememba njenega nosilca, kot je prenos te reprodukcije s papirnatega posterja na platno, in je v svoji novi obliki ponovno dana na trg.
- 24 Najprej je treba opozoriti, da organizacija Pictoright meni, da so zaradi bistvenih sprememb, ki se izvedejo na posterjih med postopkom prenosa reprodukcij varovanih del na platno, ta platna priredbe teh del, za katera se pravica distribuiranja ne uporabi. Trdi, da v pravu Unije pravica priredbe s področja avtorske pravice ni harmonizirana, jo pa ureja člen 12 Bernske konvencije.

- 25 Preučiti je torej treba, ali okoliščine, obravnavane v postopku v glavni stvari, spadajo na področje uporabe Direktive 2001/29.
- 26 Glede pravice priredbe je res, da člen 12 Bernske konvencije avtorjem književnih ali umetniških del podeljuje izključno pravico dovoljevati priredbe, obdelave in druge predelave svojih del in da v navedeni direktivi ni nobene enakovredne določbe.
- 27 Vendar zadostuje ugotovitev – ne da bi bilo treba razložiti pojem „priredba“ v smislu tega člena 12 – da je tako na papirnatem posterju kot na prenosu na platno podoba varovanega umetniškega dela in da torej kot primerka varovanega dela, ki se tržita v Uniji, spadata na področje uporabe člena 4(1) Direktive 2001/29. Ta določba pa v zvezi z izvirnikom ali primerki del vsebuje izključno pravico avtorjev, da dovolijo ali prepovedo kakršno koli javno distribuiranje s prodajo ali drugače.
- 28 Zato je treba ugotoviti, da okoliščine, obravnavane v postopku v glavni stvari, spadajo na področje uporabe člena 4 navedene direktive.
- 29 Iz člena 4(2) iste direktive je glede pogojev za uporabo pravila o izčrpanju razvidno, da se pravica distribuiranja v Uniji ne izčrpa v zvezi z izvirnikom ali primerki dela, razen kadar prvo prodajo ali drug prvi prenos lastništva tega predmeta v Uniji izvrši imetnik pravic ali se opravi z njegovim dovoljenjem.
- 30 Poleg tega navedeni člen 4(2) v skladu s sodno prakso Sodišča državam članicam ne daje možnosti, da določijo pravilo o izčrpanju, ki ni tisto, določeno v tej določbi, saj lahko, kot je razvidno iz uvodne izjave 31 Direktive 2001/29, razlike v nacionalnih zakonodajah na področju izčrpanja pravice distribuiranja neposredno vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga (glej v tem smislu sodbo Laserdisken, C-479/04, EU:C:2006:549, točki 24 in 56).
- 31 Sodišče je na podlagi besedila istega člena 4(2) razsodilo, da je izčrpanje pravice distribuiranja odvisno od dveh pogojev, in sicer, po eni strani, da je izvirnik ali njegove primerke dal v prodajo imetnik pravice ali pa je bilo to storjeno z njegovim dovoljenjem, in po drugi, da je to trženje potekalo v Uniji (glej sodbo Laserdisken, EU:C:2006:549, točka 21).
- 32 V postopku v glavni stvari ni sporno, da so bili posterji, na katerih so reproducirana dela slavnih slikarjev in na katere se nanašajo avtorske pravice, imetnike teh pa zastopa organizacija Pictoright, dani na trg v EGP z dovoljenjem teh imetnikov.
- 33 Kljub temu se stranki v postopku v glavni stvari ne strinjata v zvezi z vprašanjem, ali izčrpanje pravice distribuiranja vključuje na predmetu fiksirano delo oziroma primerke tega dela, ali lastno intelektualno stvaritev avtorja, in vprašanjem, ali sprememba nosilca, kakršno izvršuje družba Allposters, vpliva na izčrpanje izključne pravice distribuiranja.
- 34 Prvič, člen 4(2) Direktive 2001/29 se glede predmeta pravice distribuiranja nanaša na prvo prodajo ali drug prvi prenos lastništva „tega predmeta“.
- 35 Poleg tega glede na uvodno izjavo 28 te direktive „avtorsko-pravno varstvo pravic po [navedeni] direktivi vključuje izključno pravico nadzora distribuiranja dela, utelešenega v materialnem predmetu“. V skladu s to isto uvodno izjavo „prva prodaja izvirnika ali primerkov dela s strani imetnika pravice ali z njegovim privoljenjem v [Uniji] izčrpa pravico do nadzora ponovne prodaje tega predmeta v [Uniji]“.
- 36 Iz ustaljene sodne prakse Sodišče je razvidno tudi, da so lahko literarna in umetniška dela predmet gospodarske uporabe bodisi prek javnih nastopov bodisi prek reprodukcije in dajanja v promet materialnih nosilcev, ki iz teh nastopov izvirajo (sodba FDV, C-61/97, EU:C:1998:422, točka 14 in navedena sodna praksa).

- 37 Iz zgoraj navedenih uvodnih izjav je razvidno, da je želel zakonodajalec Unije z uporabo izrazov „materialni predmet“ in „tega predmeta“ avtorjem dati nadzor nad prvim dajanjem na trg Unije vsakega predmeta, na katerem je fiksirana njihova intelektualna stvaritev.
- 38 To ugotovitev, kot je pravilno navedla Evropska komisija, potrjuje mednarodno pravo, zlasti Pogodba SIOL o avtorski pravici, Direktivo 2001/29 pa je treba, kolikor je mogoče, razlagati ob upoštevanju te pogodbe (glej v tem smislu sodbe *Laserdisken*, EU:C:2006:549, točki 39 in 40; *Peek & Cloppenburg*, C-456/06, EU:C:2008:232, točki 30 in 31; *Football Association Premier League in drugi*, C-403/08 in C-429/08, EU:C:2011:631, točka 189, in *Donner*, C-5/11, EU:C:2012:370, točka 23).
- 39 Člen 6(1) navedene pogodbe namreč določa, da avtorji književnih in umetniških del uživajo izključno pravico dovoljevati, da izvirnik in primerki njihovih del postanejo dostopni javnosti s prodajo ali drugačnim prenosom lastninske pravice. V zvezi s tem so pogodbenice pojasnile pomen pojma „primerki“ s skupno izjavo v zvezi s členoma 6 in 7 iste pogodbe, sprejeto na diplomatski konferenci z dne 20. decembra 1996, na kateri je bila ta pogodba sprejeta. V skladu s to izjavo se „pojma ‚primerki‘ in ‚izvirnik in primerki‘, kakor se uporabljata v teh členih, za katere velja pravica do distribuiranja in dajanja v najem po navedenih členih, [...] nanaša[ta] izključno na posnete primerke, ki se lahko dajo v promet kot materialni predmeti“.
- 40 Ugotoviti je treba torej, da se izčrpanje pravice distribuiranja uporabi za predmet, na katerega je fiksirano varovano delo ali njegov primerki, če je bil ta na trg dan z dovoljenjem imetnika avtorske pravice.
- 41 Drugič, preveriti je treba, ali to, da so bile na predmetu, ki se je tržil z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, izvršene poznejše spremembe njegovega materialnega nosilca, vpliva na izčrpanje pravice distribuiranja v smislu člena 4(2) Direktive 2001/29.
- 42 V postopku v glavni stvari sprememba pomeni, da se v postopku, opisanem v točki 15 te sodbe, prenese podoba umetniškega dela, ki je na papirnatem posterju, na slikarsko platno, kar pripelje do zamenjave papirnatega nosilca s platnom. Iz stališč strank v postopku v glavni stvari je razvidno, da se s to tehniko poveča trajnost reprodukcije, izboljša kakovost podobe glede na poster in zagotovi rezultat, ki je bližje izvirniku dela.
- 43 V zvezi s tem je treba ugotoviti, kot pravilno navaja francoska vlada, da je posledica zamenjave nosilca, kakršna se opravi v postopku v glavni stvari, da se ustvari nov predmet, na katerem je fiksirana podoba varovanega dela, poster pa preneha obstajati. Zaradi take spremembe primerka varovanega dela, ki privede do rezultata, ki je bližje izvirniku, lahko v smislu člena 2(a) Direktive 2001/29 dejansko nastane nova reprodukcija tega dela, ki spada v okvir izključne pravice avtorja in glede katere se zahteva njegovo dovoljenje.
- 44 Družba Allposters vendarle trdi, da prenosa na platno ni mogoče šteti za reproduciranje, ker ne gre za razmnoževanje primerkov varovanega dela, saj je podoba prenesena in je ni več na papirnatem posterju. Pojasnjuje, da črnilo, s katerim je reproducirano delo, ni spremenjeno ter da se z ničemer ne posega v delo.
- 45 Te argumentacije ni mogoče sprejeti. Okoliščina, da se črnilo v postopku prenosa ohrani, namreč ni taka, da bi vplivala na ugotovitev, da je nosilec podobe zamenjan. Pomembno je to, ali je spremenjeni predmet, obravnavan v celoti, fizično predmet, ki je bil dan na trg z dovoljenjem imetnika pravice. Zdi se, da v postopku v glavni stvari ni tako.

- 46 Dovoljenje imetnika avtorske pravice se zato ne nanaša na distribuiranje predmeta, na katerega je fiksirano njegovo delo, če je bil ta predmet po prvem trženju spremenjen tako, da pomeni novo reprodukcijo tega dela. V takem primeru je pravica distribuiranja takega predmeta izčrpana šele po prvi prodaji oziroma prvem prenosu lastništva tega novega predmeta z dovoljenjem imetnika te pravice.
- 47 Tako razlago potrjuje glavni cilj Direktive 2001/29, ki je glede na uvodni izjavi 9 in 10 te direktive vzpostavitev visoke stopnje varstva, med drugim, avtorjev, kar tem omogoči primerno nagrado za uporabo njihovih del (glej sodbe SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, točka 36; Peek & Cloppenburg, EU:C:2008:232, točka 37, in Football Association Premier League in drugi, EU:C:2011:631, točka 186).
- 48 Iz trditev strank v postopku v glavni stvari, podanih pred Sodiščem, pa je razvidno, da imetniki avtorskih pravic niso dovolili distribuiranja prenosov na platno, vsaj ne izrecno. Z uporabo pravila o izčrpanju pravice distribuiranja bi se zato tem imetnikom odvzela možnost, da prepovedo distribuiranje teh predmetov ali da v primeru distribuiranja zahtevajo primerno nagrado za gospodarsko izkoriščanje njihovih del. V zvezi s tem je Sodišče že razsodilo, da mora biti taka nagrada, da bi bila primerna, v primernem razmerju z ekonomsko vrednostjo izkoriščanja varovanega predmeta (glej po analogiji sodbo Football Association Premier League in drugi, EU:C:2011:631, točke od 107 do 109). Stranki v postopku v glavni stvari sta glede prenosov na platno priznali, da je njihova ekonomska vrednost znatno višja od ekonomske vrednosti posterjev.
- 49 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 4(2) Direktive 2001/29 razlagati tako, da se pravilo o izčrpanju pravice distribuiranja ne uporabi v položaju, v katerem se je na reprodukciji varovanega dela, potem ko se je v Uniji tržila z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, izvršila sprememba njenega nosilca, kot je prenos te reprodukcije s papirnatega posterja na platno, in je v svoji novi obliki ponovno dana na trg.

Stroški

- 50 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 4(2) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba razlagati tako, da se pravilo o izčrpanju pravice distribuiranja ne uporabi v položaju, v katerem se je na reprodukciji varovanega dela, potem ko se je v Uniji tržila z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, izvršila sprememba njenega nosilca, kot je prenos te reprodukcije s papirnatega posterja na platno, in je v svoji novi obliki ponovno dana na trg.

Podpisi